

Krónika

DÍJAK

CSEH MÁRTA DÍJA - A magyar kultúra napján, január 22-én adták át Budapesten az NKÖM Édes anyanyelvünk programja keretében meghirdetett Nyelv és nyelvhasználat a családban című pályázatának díjait. Cseh Márta A kisgyermek szókincsének lexicográfiai vizsgálata című munkájáért kapott díjat.

PALLÁDIUM ALAPÍTVÁNY DÍJ GEROLD LÁSZLÓNAK - A 2001-ben alakult Palládium Alapítvány az év legkiemelkedőbb irodalmi, társadalomtudományi és képzőművészeti teljesítményeit jutalmazva a 2004. évi különdíjat Gerold László Léthuzatban című, az újvidéki Forum Könyvkiadónál megjelent kötetének ítélte oda. A díjat február 25-én adták át a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban.

HŰSÉGDÍJ MEDVE SÁNDORNAK - A Magyar Játékszíni Társaság Hűség Díját idén öt határon túli színésznek ítelték oda. A díjazottak között van Medve Sándor, a szabadkai Népszínház nyugdíjas színésze is, akinek a díjat Kovács Frigyes adta át.

RENDEZVÉNYEK

SZÍNHÁZI FOTOGRÁFIÁK - Január 20-án Színházi fotográfiák címmel kiállítás nyílt a szegedi Grand Caféban. A kiállítás Molnár Edvárd (Szabadka) és Tóth Balázs Zoltán (Szeged) több éven át készített, fekete-fehér színházi fotóinak válogatása. A Mehari Garoba együttes zenéje után Balogh József, a szegedi MASZK egyesület művészeti vezetője nyitotta meg a tárlatot.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA KISHEGYESEN - Január 21-én a kishelyi könyvtárban a magyar kultúra napja alkalmából Csordás Mihály író és publicista kiállítással egybekötött szerzői estje volt. Az est vendége volt még Németh István író és Csorba István publicista. A szerzőkkel Mírnics György beszélgetett. Felléptek a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület versmondói.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA SZABADKÁN - Január 21-én a magyar kultúra napját Szabadkán a Népkör Magyar Művelődési Központban alkalmi kiállítással és zenés irodalmi esttel ünnepelték meg. A kiállítást tizenkilenc szabadkai alkotó munkáiból állí-

tották össze. Káló Béla és G. Erdélyi Hermina Színi Tanodájának növendékei magyar írók, költők verseit, próza-részleteit tolmácsolták.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA ZENTÁN - Január 22-én a zentai Művelődési Házban tartották a magyar kultúra napja vajdasági központi ünnepségét. Ennek keretében átadták a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Magyar Életfa Díját és Plakettjét. Az idén második alkalommal került sor a VMMSZ Magyar Életfa Díjának, és első alkalommal Plakettjének ünnepélyes átadására. Magyar Életfa Díjban részesült Fejes György nyugdíjas színművész, Király Ernő zeneszerző, népzene kutató, Kódé Károly művészeti vezető és Szeli István akadémikus. Aranyplakettet Pomogáts Béla, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága Anyanyelvi Konferenciájának elnöke, plakettet pedig Szilaveczy Csilla, a Magyar Kultúra Alapítvány titkára kapott.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA A SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZBAN - Január 22-én a szabadkai Népszínházban Görgey Gábor Komámasszony, hol a stukker című művét mutatták be, előtte azonban a magyar kultúra napja alkalmából Brestyánszki Boros Rozália olvasta fel alkalmi írását, ebből idézünk egy részletet: „Van, aki úgy dönt, hogy megvállik magyar kultúrájától, és más kultúrát ölt magára, de ez sohasem lehet igazán a sajátja, ott is örökké idegen marad. Az egyetlen kiút, ha - mondjuk - önálló népcsoportként kezeljük magunkat. Magyarok vagyunk, de miért délvidekiek? Hiszen nem tartozunk senki vidékének a déli tájaihoz. Szerbia északi részén élünk. Bácskai magyarok vagyunk... Mi itt élünk, ahol több száz

évvel ezelőtt is éltek elődeink, és életünk - kultúránk - alapvető minőségeit itt teremtjük meg. Egymás között, egymásért, önmagunkért. Én ma büszke vagyok arra, hogy a határnak ezen az oldalán élek, és emelt fővel nézhetek bárki szemébe.”

KULTURÁLIS STRATÉGIA HATÁRON INNEN ÉS TÚL - A magyar kultúra napjának ünnepségsorozatához kapcsolódva került sor január 22-én a Zentai Alkotóházban a Kulturális stratégia határon innen és túl elnevezésű tanácskozásra. A szakmai beszélgetés célja az volt, hogy olyan programot dolgozzanak ki a Kárpát-medencei magyar kulturális szervezetek, amellyel kölcsönösen segítik egymást az anyanyelv, a kultúra és a hagyományok megőrzésében. A fórumot Bárdi Nándor történész, a budapesti Teleki László Intézet főmunkatársa vezette be A mumusok és a kék madár című előadásával. A szakmai fórumot az Anyanyelvi Konferencia részvételével és támogatásával szervezte a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a zentai Thurzó Lajos Közművelődési Központ. A résztvevők között volt Komlós Attila, az Anyanyelvi Konferencia ügyvezető elnöke, Kálóczy Katalin, az NKÖM miniszteri tanácsosa, Hadnagy Miklós, az Illyés Közalapítvány irodaigazgatója, Portik Piroska Klára, az NKÖM osztályvezetője, Pósa Krisztián, a HTMH főosztályvezető-helyettese, Borbáth Erika, a Magyar Művelődési Intézet főigazgatója, valamint Erdély, a Felvidék és Muraköz művelődési szervezeteinek képviselői.

JÓKAI ANNA SZABADKÁN - Február 9-én Jókai Anna Szabadkára látogatott, s a Városháza dísztermében az Esték a ferenceseknél rendezvényt sorozat keretében tartott előadást.

KÖNYVTÁROSOK TALÁLKOZÓJA

- Február 10-én tartották a zentai Művelődési Házban A mérleg nyelve címmel a Vajdasági Magyar Könyvtárosok 18. Szakmai Találkozóját. A rendezvény vendége Jókai Anna Kossuth-díjas író-nő volt.

KARNA MARGIT TISZTELETÉRE

- Február 11-én a szabadkai Népszínház kamaratermében Karna Margit színművésznőt köszöntötte Káich Katalin, Gyurcsics Erzsébet, Süveges Eta, G. Erdélyi Hermina, Vicei Natália, Brestyánszki Boros Rozália és Franyó Zsuzsanna.

ÉLSZ IS VAGY CSAK LÉTEZEL? -

Február 19-én a csókai művelődési otthonban a Szegedről hazalátogató színművész, Banka János Élsz is vagy csak létezel? című egész estet betöltő műsorral mutatkozott be. Többek között Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Edgar Allan Poe, Kahlil Sidran és mások művei hangzottak el.

MEGJELENT

Domonkos István, Fehér Kálmán, Tolnai Ottó: Dolerony. Forum Könyvkiadó, Újvidék, 2005

Gulyás József: Bra Ist. Versciklus. Forum Könyvkiadó, Újvidék, 2005

KITEKINTÉS

SZABADKAIK SZEGEDEN ÉS A MULTIKULTURALITÁS IRÁNYAI SZERBIÁBAN - A szegedi Tiszatáj című irodalmi folyóirat februári száma két összeállításban közli vajdasági/szerbiai szerzők munkáit. Az Üzenet főszerkesztőjének, Lovas Ildikó Szabadkaiak Szegeden című összeállításában Géber László, Gulyás József, Boško Krstić, Viktorija Aladžić, Milovan Miković, Beszédes István, Lovas Ildikó és Fekete J. József versei, prózai munkái és tanul-

mányai olvashatók. Az Orcsik Roland szerkesztette A multikulturalitás irányai Szerbiában tömbben pedig Losoncz Alpár, Tomislav Žigmanov, Ivan Čolović, Vladimir Gvozden és Aleksandar Tišma szövegei jelentek meg.

SZÍNHÁZ

KÖNYÖKKANYAR MAGYARKANIZSÁN - Január 14-én a magyarkanizsai Művészetek Házában Tolnai Ottó Könyökkanyar című drámáját mutatta be a szegedi MASZK egyesület. A darabot Urbán András rendezte, a szereplők G. Erdélyi Hermina, Nagy Abonyi Sarolta, Pletl Zoltán és Molnár Zoltán. A zenét Mezei Szilárd szerezte.

MURLIN MURLO - Szabadkai Népszínház, január 20. Nyikolaj Koljada: Murlin Murlo. Rendező: Hernyák György. Szereplők: Pesitz Mónika, Káló Béla, Vicei Natália, Mezei Zoltán, Szilágyi Nándor, Brestyánszki Boros Rozália, Pálfi Ervin és még sokan mások.

A SZEGÉNY CSIZMADIA - Szabadkai Gyermekszínház, január 21. A szegény csizmadia és a Szélikirály. Rendező: Hernyák György. Szereplők: Kovács Frigyes, Gregus Zalán, Varga Tamás, Kocsis Endre, Vörös Imelda, Gál Elvira és Fridrik Gertrúd.

A DZSUNGEL KÖNYVE - Újvidéki Színház, január 25. A dzsungel könyve. Rendező: Puskás Zoltán. Szereplők a főiskolások: Huszta Dániel, Pongó Gábor, Molnár Róbert, Elor Emina, Ferenc Ágota, Erdély Andrea, Táborosi Margaréta, Mikes Imre, Varga Tamás, Mészáros Árpád, Sirmer Zoltán, Vágó Krisztina, Béres Márta, Kardos Krisztinán, Soltis Lehel.

AZ ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ NAPJA - Január 27-én ünnepelte fennállásának 31. évfordulóját az Újvidéki Színház. A hagyományhoz híven ezúttal is „eltemették” e színház egyik, műsorról lekerült előadását, nevezetesen a L'uboslav Majera rendezte Cyranót, úgy, hogy a valamikori és a jelenlegi repertoáron lévő előadások jeleneteivel és figuráival tűzdelték tele.

VENDÉGSÉGBEN BUDAPESTEN - Február elején a két hivatásos szabadkai magyar nyelvű társulat, a Kosztolányi Dezső Színház és a szabadkai Népszínház Magyar Társulata előadásaival kezdődött a Vendégségben Budapesten - Határon túli magyar színházi estek tizennegyedik féléve, mely a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és Budapest Főváros Önkormányzata közös sorozata. Február 1-jén és 2-án a Thália Színházban a Kosztolányi Színház mutatta be Bornemisza Péter 1558-ban Szophoklész drámájából készített és krisztianizált Electrafordítását (Tragoedia magyar nyelven, az Sophocles Electrájából) Szloboda Tibor rendezésében. A szabadkai Népszínház társulata szintén a Tháliában mutatkozott be. Február 8-án David Harrower Kés a tyúkban című darabját és Harold Pinter Ételliftjét adták elő. A vendégszereplés február 9-én Spiró György Csirkefej című darabjának előadásával zárult.

ZENE

RÉGI MUZSIKA MAGYARKANIZSÁN - Január 28-án a magyarkanizsai

Művészetek Házában tartott koncertet a Sebastian Blockflöte Quartet, tagjai: Lachegy Imre, Kállay Katalin, Bácsi Zoltán, Kovács Zoltán. Az együttes a blockflöte hangszereslád megszólaltatásában ad elő főként régi zeneműveket. Repertoárjukon szerepelnek XVII. századi angol reneszánsz művek, Telemann, Vivaldi, Bach, Pachelbel művei.

A PORTUGÁL MADREDEUS ZENEKAR BELGRÁDBAN - Február 11-én a belgrádi Száva Központban lépett fel a Madredeus együttes, amely harmonika, hegedű, gitár és női vokál segítségével a füledt portugál éjszakák különös életét varázsolta a zenehallgatók elé, és a fado portugál népzene népszerűsíti sikeresen világszerte.

KIÁLLÍTÁS

A HOVATARTOZÁS KÉPEI - Az újvidéki Izba galériában január 29-én nyílt meg Butterer Kiss Márta 13. önálló kiállítása. A festőnő a hovatartozás témakörébe olvadó új alkotásait mutatta be a közönségnek.

A ROM ESZTÉTIKÁJA - Február 8-án a szabadkai Városháza kiállítótermében megnyílt a Campus elnevezésű kiállítás. Sinkovics Ede képzőművész, aki jelenleg „tanyastabilizátosként” is aposztrofálja önmagát, azt nyilatkozta a kiállításról, hogy ez a szállás-fiction, vagyis a ROMantika.

NOVÁK Anikó összeállítása